

Tổ chức hoạt động trải nghiệm theo nội dung hướng đến xã hội cho học sinh lớp 3 tại Trường Tiểu học Tân Hưng Tây B, huyện Phú Tân, tỉnh Cà Mau

Huỳnh Hồng Giang*

*Học viên Cao học – Trường Đại học Trà Vinh

Received: 12/8/2024; Accepted: 22/8/2024; Published: 9/9/2024

Abstract: Based on the results of theoretical research and current situation; This article presents some issues about organizing experiential activities based on socially oriented content for 3rd grade students at Tan Hung Tay B Primary School, Phu Tan district, Ca Mau province.

Keywords: Experiential activities, grade 3, Tan Hung Tay B Primary School, Phu Tan district, Ca Mau province

1. Đặt vấn đề

Chương trình giáo dục phổ thông (GDPT) thì hoạt động trải nghiệm (HĐTN) và HĐTN, hướng nghiệp (HN) Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 nêu rõ: “HĐTN (cấp TH) và HĐTN, HN (cấp THCS và cấp THPT) là hoạt động giáo dục (HĐGD) bắt buộc được thực hiện từ lớp 1 đến lớp 12. HĐTN và HĐTN, HN là HĐGD do nhà giáo dục định hướng, thiết kế và hướng dẫn thực hiện, tạo cơ hội cho HS tiếp cận thực tế, thể nghiệm các cảm xúc tích cực, khai thác những kinh nghiệm đã có và huy động tổng hợp kiến thức, kỹ năng của các môn học để thực hiện những nhiệm vụ được giao hoặc giải quyết những vấn đề của thực tiễn đời sống nhà trường, gia đình, xã hội phù hợp với lứa tuổi; thông qua đó, chuyển hoá những kinh nghiệm đã trải qua thành tri thức mới, hiểu biết mới, kỹ năng mới góp phần phát huy tiềm năng sáng tạo và khả năng thích ứng với cuộc sống, môi trường và nghề nghiệp tương lai. HĐTN và HĐTN, HN góp phần hình thành, phát triển các phẩm chất chủ yếu, năng lực chung và các năng lực đặc thù cho HS; nội dung hoạt động được xây dựng dựa trên các mối quan hệ của cá nhân HS với bản thân, với xã hội, với tự nhiên và với nghề nghiệp. Nội dung HĐTN và HĐTN, HN được phân chia theo hai giai đoạn: giai đoạn giáo dục cơ bản và giai đoạn giáo dục định hướng nghề nghiệp. – Giai đoạn giáo dục cơ bản: Ở cấp TH, nội dung HĐTN tập trung vào các hoạt động khám phá bản thân, hoạt động rèn luyện bản thân, hoạt động phát triển quan hệ với bạn bè, thầy cô và người thân trong gia đình. Các hoạt động xã hội và tìm hiểu một số nghề nghiệp gần gũi với HS cũng được tổ chức thực hiện với nội

dung, hình thức phù hợp với lứa tuổi.”

Thực tiễn tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B, huyện Phú Tân, tỉnh Cà Mau, thời qua đã được giáo viên quan tâm; tuy nhiên còn bộc lộ nhiều tồn tại, hạn chế. Trên cơ sở kết quả nghiên cứu bài viết trình bày một số vấn đề về tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3.

2. Nội dung Nghiên cứu

2.1. Nội dung HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3

Trong chương trình GDPT 2018 nêu: “HĐTN và HĐTN, HN hình thành, phát triển ở HS năng lực thích ứng với cuộc sống, năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động, năng lực định hướng nghề nghiệp; đồng thời góp phần hình thành, phát triển các phẩm chất chủ yếu và năng lực chung quy định. Trong Chương trình tổng thể. HĐTN và HĐTN, HN giúp HS khám phá bản thân và thế giới xung quanh, phát triển đời sống tâm hồn phong phú, biết rung cảm trước cái đẹp của thiên nhiên và tình người, có quan niệm sống và ứng xử đúng đắn, đồng thời bồi dưỡng cho HS tình yêu đối với quê hương, đất nước, ý thức về cội nguồn và bản sắc của dân tộc để góp phần giữ gìn, phát triển các giá trị tốt đẹp của con người Việt Nam trong một thế giới hội nhập.”

Nội dung HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 gồm có:

HOẠT ĐỘNG HƯỚNG ĐẾN XÃ HỘI	
Hoạt động chăm sóc gia đình	- Thể hiện được lòng biết ơn, sự quan tâm, chăm sóc đến bố mẹ, người thân bằng lời nói, thái độ và việc làm cụ thể. - Biết tiết kiệm khi sử dụng điện, nước trong gia đình. - Tham gia vào các hoạt động trang trí nhà cửa. - Tìm hiểu được thu nhập của các thành viên trong gia đình.

Hoạt động xây dựng nhà trường	- Kể lại được điều ấn tượng nhất về thầy giáo, cô giáo và thể hiện tình cảm với thầy cô bằng sản phẩm tự làm. - Biết cách hoà giải bất đồng trong quan hệ bạn bè. - Thực hiện được ý tưởng về việc trang trí, lao động vệ sinh lớp học, có ý thức giữ an toàn trong khi trang trí lớp học. - Tham gia các hoạt động giáo dục, hoạt động lao động của Sao Nhi đồng, Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh và của nhà trường.
Hoạt động xây dựng cộng đồng	- Thực hiện được một số việc làm phù hợp với lứa tuổi thể hiện sự quan tâm đến các thành viên trong cộng đồng. - Tham gia một số hoạt động tình nguyện, nhân đạo, giáo dục truyền thống do nhà trường, địa phương tổ chức.

2.2. Thực trạng tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B, huyện Phú Tân, tỉnh Cà Mau

2.2.1. Thực trạng lập kế hoạch tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B

Bảng 2.1. Thực trạng lập kế hoạch tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B

TT	Nội dung	Mức độ đánh giá (n=30)					
		Tốt	Khá	Trung bình	Yếu	ĐTB	Thứ bậc
1	Lập kế hoạch HĐTN hướng đến xã hội cho HS lớp 3	8	15	7	0	3,02	1
2	Nội dung HĐTN hướng đến xã hội cho HS lớp 3	8	11	11	0	2,91	3
3	Phương thức HĐTN hướng đến xã hội cho HS lớp 3	8	12	10	0	2,98	2
4	Loại hình HĐTN hướng đến xã hội cho HS lớp 3.	7	11	12	0	2,85	4
	Trung bình						

(Nguồn: tác giả khảo sát)

Nhận xét: Kết quả khảo sát ở bảng 2.1. cho thấy CBQL và GV đánh giá: Thực trạng LKH Tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B với nội dung khảo sát có hầu hết ý kiến khảo sát đều đánh giá từ trung bình trở lên; cụ thể:

- Nội dung được đánh giá nhiều nhất là “LKH HĐTN hướng đến xã hội cho HS lớp 3”, thu được ĐTB 3,02 đạt mức độ trung bình - khá. Nội dung được đánh giá nhiều kế tiếp đó là: “Phương thức HĐTN hướng đến xã hội cho HS lớp 3” thu được ĐTB 2,98 đạt mức độ trung bình - Khá. Đến Tiếp đến là “Nội dung HĐTN hướng đến xã hội cho HS lớp 3” thu được ĐTB 2,91 đạt mức độ trung bình - Khá. Nội dung được đánh giá thấp nhất là “Loại hình HĐTN hướng đến xã hội cho HS lớp 3” thu được ĐTB 2,85 đạt mức độ trung bình - khá.

2.2.2. Thực trạng nội dung tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B

Bảng 2.2. Thực trạng nội dung tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B.

TT	Nội dung chi đạo	Mức độ đánh giá (n=30)					
		Tốt	Khá	Trung bình	Yếu	ĐTB	Thứ bậc
1	Hoạt động chăm sóc gia đình	9	15	6	0	3,10	1
2	Hoạt động xây dựng nhà trường	8	13	9	0	2,97	3
3	Hoạt động xây dựng cộng đồng	9	14	7	0	3,09	2
4	Hoạt động khác liên quan xã hội địa phương	8	13	9	0	2,97	3
	ĐTB chung						

(Nguồn: tác giả khảo sát)

Qua bảng 2.2. cho thấy: Đánh giá của CBQL và GV về thực trạng nội dung Tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B có các nội dung sau:

Nội dung “Hoạt động chăm sóc gia đình” có ĐTB là 3,10 xếp thứ nhất; nội dung: “Hoạt động xây dựng cộng đồng”, có ĐTB là 3,09 xếp thứ 2; nội dung: “Hoạt động xây dựng nhà trường và Hoạt động khác liên quan xã hội địa phương”, cùng có ĐTB là 2,97 xếp hạng 3. Điều đó chứng tỏ việc GV phối hợp với CMHS trong thực hiện khá tốt nội dung “Hoạt động chăm sóc gia đình” và “Hoạt động xây dựng cộng đồng”. Riêng các hoạt động như tìm hiểu làng nghề truyền thống ở địa phương và hoạt động tham quan dã ngoại còn nhiều hạn chế.

2.2.3. Thực trạng phương thức tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B

Bảng 2.3. Thực trạng phương thức tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B

TT	Nội dung	Mức độ đánh giá (n=30)					
		Tốt	Khá	Trung bình	Yếu	ĐTB	Thứ bậc
1	Phương thức khám phá	9	10	11	0	2,93	3
2	Phương thức thể nghiệm, tương tác	10	14	6	0	3,10	1
3	Phương thức công hiến	8	13	9	0	2,97	2
	ĐTB chung						

(Nguồn: tác giả khảo sát)

Nhận xét: Qua kết quả khảo sát cho thấy: Thực trạng phương thức tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B 3 nội dung có hầu hết ý kiến khảo sát đều đánh giá từ khá trở lên; cụ thể:

- Nội dung được đánh giá nhiều nhất là “Phương thức thể nghiệm, tương tác”, thu được ĐTB: 3.10 đạt

mức độ trung bình-khá;

- Nội dung được đánh giá thấp nhất là “Phương thức khám phá”, thu được ĐTB: 2.93 đạt mức độ trung bình - khá.

Tuy kết quả khảo sát về Thực trạng phương thức tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B chỉ đạt mức trung bình - khá, cho bản thân của mỗi thầy cô giáo, CBQL nhà trường cần có các giải pháp cải tiến đáng kể trong cách thức tổ chức các hoạt động này, để kết quả mang lại ngày một cao hơn.

2.2.4. Thực trạng loại hình tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B

Kết quả khảo sát cho thấy Thực trạng loại hình tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B; cụ thể:

- Nội dung được đánh giá nhiều nhất là “Sinh hoạt dưới cờ”, thu được ĐTB 3.10 đạt mức độ trung bình - khá;

- Hai nội dung được đánh giá thấp nhất là “Sinh hoạt lớp”, “Hoạt động câu lạc bộ” thu được ĐTB 2.97 đạt mức độ trung bình - khá.

2.3. Các giải pháp tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B, huyện Phú Tân, tỉnh Cà Mau

2.3.1. Nâng cao nhận thức cho đội ngũ CBQL, GV về tầm quan trọng của tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B

Giải pháp này rất cần thiết, là một nhiệm vụ quan trọng của các HĐGD này. CBQL, GV, và cả CMHS cần được trang bị đầy đủ kiến thức về mục đích, ý nghĩa, nội dung và phương thức, loại hình thực hiện HĐTN, nhằm phát huy tối đa lợi ích mà chương trình này mang lại cho HS.

Sự hiểu biết sâu sắc và đầy đủ từ phía CBQL và GV về nội dung, phương thức, hình thức tổ chức, cũng như yêu cầu về năng lực cần có để tổ chức HĐTN, không chỉ giúp họ thực hiện các hoạt động này một cách hiệu quả hơn mà còn góp phần tạo nên một môi trường học tập tích cực và toàn diện.

Để nâng cao hiệu quả tổ chức HĐTN hướng đến xã hội cho HS HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B, trước hết cần tăng cường các giải pháp nâng cao nhận thức của đội ngũ CBQL, GV về vai trò, tầm quan trọng của tổ chức HĐTN và quyền hạn, chức năng, nhiệm vụ của họ trong quản lý HĐTN.

2.3.2. Xây dựng kế hoạch tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B

Giải pháp này nhằm xác định mục tiêu, chương trình thực hiện, xác định cách thức, điều kiện, phương tiện cần thiết phù hợp tình hình thực tế của đơn vị mình trong một thời gian nhất định. Có kế hoạch chi tiết, tốt giúp CBQL thực hiện quản lý tốt công việc của mình và ngược lại.

- Xây dựng kế hoạch được đưa vào kế hoạch chung của nhà trường;

- Yêu cầu của kế hoạch hoạt động rõ ràng, phù hợp với nội dung giáo dục của HS lớp 3;

- Kế hoạch thể hiện rõ thời gian thực hiện, người phụ trách, lực lượng tham gia, địa điểm, các nguồn lực, các điều kiện đảm bảo cho thực hiện kế hoạch.

- Kế hoạch xác định được các tiêu chí đánh giá kết quả HĐTN.

- Hiệu trưởng xác định các nguồn lực bên trong, bên ngoài cần thiết cho việc thực hiện quản lý HĐTN cho HS.

3. Kết luận

Dựa trên cơ sở nghiên cứu lý luận, tác giả đã tiến hành thiết kế các phiếu hỏi và phiếu phỏng vấn dành cho CBQL và GV. Kết quả khảo sát đã phản ánh nhiều ưu điểm tích cực trong công tác quản lý và tổ chức thực hiện HĐTN, cho thấy đa số CBQL và GV đã nhận thức đúng đắn về tầm quan trọng của quản lý HĐTN và mức độ thực hiện các chức năng quản lý của họ tương đối tốt.

Tuy nhiên, khảo sát cũng chỉ ra một số hạn chế đáng kể. Cụ thể, XDKH riêng cho các HĐTN vẫn chưa đạt chất lượng mong muốn và chưa thực sự hiệu quả. Sự phân công nhiệm vụ cho các bộ phận và cá nhân tham gia HĐTN cũng chưa được thực hiện một cách tốt, dẫn đến việc thực hiện các hoạt động chưa thật hiệu quả. Bài viết đề xuất 2 giải pháp chính để tổ chức HĐTN theo nội dung hướng đến xã hội cho HS lớp 3 tại Trường TH Tân Hưng Tây B, huyện Phú Tân, tỉnh Cà Mau.

Tài liệu tham khảo

1. Quốc hội (2019): *Luật Giáo dục số: 43/2019/QH14 về sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục*. Hà Nội

2. Ban Chấp hành TƯ (2013), *Nghị quyết số: 29-NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*. Hà Nội

3 Bộ trưởng Bộ GD&ĐT (2018), *Thông tư số: 32/2018/TT-BGDĐT, ngày 26/12/2018 ban hành Chương trình GDPT*. Hà Nội

4. Bộ GD&ĐT (2020), *Thông tư số: 28/2020/TT-BGDĐT ngày 04/9/2020 về ban hành Điều lệ Trường TH*. Hà Nội